

DOI: 10.33310/2518-7813-2019-67-4-199-204

УДК 378.015.31:57.081.1

Ірина СІЧКО*доктор філософії в галузі освіти, доцент,**доцент кафедри початкової освіти**Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського,**м. Миколаїв, Україна**e-mail: sekrprofkom@gmail.com***КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД ДО ЕКОЛОГО-ПРИРОДНИЧОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ У ВИМІРАХ ВИМОГ СТАЛОГО РОЗВИТКУ**

У статті розглянуто особливості еколого-природничої підготовки майбутніх фахівців початкової освіти в умовах вимог стратегії сталого розвитку. Пріоритетним підходом еколого-природничої підготовки визначено компетентнісний, що розглядається як система еколого-природничих знань, умінь, сукупність професійних і особистісних якостей майбутнього педагога, які ґрунтуються на екоцентричних світоглядних переконаннях. Акцентується увага на формуванні спеціальних компетенцій, що дозволяють учителю успішно розв'язувати завдання екологічного виховання й освіти школярів.

Ключові слова: компетенція, компетентність, майбутній фахівець початкової освіти, природознавча компетентність, сталий розвиток.

Процес переходу до сталого розвитку є глобальним, і окремо взята країна не може перейти на цей шлях, поки інші країни будуть залишатися в рамках старої моделі розвитку. Характерною рисою організації буття світового співтовариства є перехід на нову стратегію свого розвитку, будучи невід'ємною складовою спільноти, з поміж іншого, першочерговим завданням для України є формування оновленої системи освіти – освіти для стійкого розвитку. Даний процес ускладнюється за рахунок багатьох факторів: світова спільнота вже виробила певні стратегії руху по зазначеному шляху, Україна ж через ряд внутрішніх проблем відстає.

Формування уявлень про те, якою має бути освіта для сталого розвитку країни, ускладнюється тим, що Україна, на відміну від інших держав, не має офіційно утверджених Концепції переходу до стійкого розвитку та Національної стратегії сталого розвитку.

Оскільки стратегічною метою України є всебічне співробітництво з Західно- та Центральноєвропейськими країнами з тим, щоб у перспективі наша держава відповідала європейським стандартам і вимогам як у політичному, соціально-економічному, так і в екологічному відношеннях, тона сучасному етапі екологічний чинник має стати одним із пріоритетних у економічному та науково-технічному співробітництві, а також у політичних відносинах, практично всіх країн світу [1].

Міжнародне співтовариство наполегливо закликає до переорієнтації всіх сфер освіти на цілі стійкого розвитку. Різні країни запроваджують й успішно використовують відповідні освітні про-

грами й навчальні курси: зокрема, у США, Швеції, Німеччині, Фінляндії, Норвегії, Польщі, Словаччині, Румунії тощо.

Ідучи в ногу зі світовою спільнотою, Україна задекларувала курс на стратегію стійкого розвитку. Розвиток освіти для сталого розвитку вимагає нових педагогічних моделей, нової педагогічної культури та мислення, нового педагогічного змісту [6].

Учені єдині в думці, що освіта, і зокрема, її початкова ланка, є одним із стратегічних факторів подолання екологічної кризи. Водночас вони стверджують, що її роль у сучасному суспільстві ще, на жаль, належним чином не усвідомлена; формуванню спеціальних екологічних якостей особистості з метою гармонізації відносин з природою не надається відповідної уваги [2]. Відтак, екологічний чинник є одним з пріоритетних у комплексній підготовці майбутніх фахівців початкової освіти.

Професійна підготовка майбутніх фахівців початкової освіти не можлива без урахування компетентнісного чинника. Серед публікацій, присвячених питанням компетентнісного підходу у шкільній освіті, і зокрема у початковій школі, слід відзначити дослідження багатьох українських учених. Так, у публікаціях Н. Бібік, Т. Байбари, О. Савченко, О. Овчарук, О. Онопрієнко здійснено дефініцію понять пов'язаних з компетентнісним підходом у початковій освіті, і зокрема компетентність розглядається як здатність застосовувати набуті знання, вміння, навички, способи діяльності, власний досвід у різноманітних життєвих ситуаціях з метою розв'язання певних важливих проблем. Учені визначають компетентність, як

особистісне утворення, що проявляється в процесі активних самостійних дій людини.

Окремо ученими розглядається термін «компетенція» і розуміється як суспільно визнаний рівень знань, умінь і навичок, ставлень у певній сфері діяльності людини. Компетентність визначають як заздалегідь задана соціальна норма, що відчужена від особистості.

Аналіз публікацій науковців підтверджує висновок про те, що реалізація компетентнісного підходу у навчанні здобувачів початкової освіти буде успішною за рахунок комплексного забезпечення усіх компонентів освітнього процесу – мети навчання, системи компетентнісно орієнтованого змісту освіти, відповідної розробки методичного забезпечення, професійної підготовки майбутніх фахівців тощо.

Дослідники визначають еколого-природничу компетентність як систему знань, умінь та навичок у площині екологічної діяльності, яка відповідає внутрішній позиції особистості та забезпечує кваліфіковане вирішення екологічно небезпечних ситуацій, спостереження та контроль за дотриманням екологічних вимог у різних сферах життєдіяльності відповідно до екологічного законодавства України. Здатність особистості до ситуативної діяльності в побуті та в довіллі, коли отримані екологічні знання, навички, досвід і ціннісні орієнтації актуалізуються в умінні приймати правильні рішення і виконувати адекватні дії, усвідомлюючи їх наслідки для навколишнього середовища. Демонстрування екологічної доцільної поведінки, відповідальності особистості, здатність її до практичного вирішення екологічних завдань, наявності ряду особистісних якостей у комплексному поєднанні з необхідним запасом знань і умінь ефективно правильно діяти у проблемних ситуаціях, що виникають у різних сферах діяльності, та знаходити шляхи їх вирішення (О. Колонькова, В. Маршицька, О. Пруцакова, Л. Руденко) [5].

Проблема дослідження професійної підготовки фахівців визначається актуальними сучасними потребами суспільства, гуманізацією педагогічної освіти, новими вимогами до навчання і виховання. У дослідженнях теорії і практиці вищої школи накопичено великий досвід щодо формування професійних якостей майбутніх педагогів. У наукових дослідженнях А. Алексюк, І. Бех, С. Гончаренко, О. Глузман, М. Євтух, О. Дубасенюк, Т. Козак, А. Коржуєв, А. Линенко, Н. Максименко, Ю. Пелех, А. Семенова, Т. Сущенко розкрито методологічні та теоретичні основи підготовки фахівців у ЗВО, які спрямовані на підвищення ефективності освітнього процесу. У наукових працях Ю. Бойчука, Н. Лисенко, Л. Лук'янової, Г. Тарасенка, Н. Ясінської визначено теоретико-методичні основи формуван-

ня екологічної культури майбутнього фахівця педагогічної освіти. Формуванню екологічного світогляду майбутніх учителів у процесі екологічної освіти й виховання присвячені дослідження Г. Білявського, В. Борейка, І. Костицької, Т. Нінової, М. Падуна, Г. Пустовіта, Ю. Саунової, С. Совгіри, С. Шмалей. Посилення ролі екологічної доміанти в освітньому середовищі закладів середньої та вищої освіти досліджували Г. Білецька, А. Захлебний, І. Зверев, В. Ільченко, О. Король, О. Кудрявцева, О. Лабенко, Г. Марочко, О. Мащенко, І. Суравегіна. У працях Л. Білик, В. Вербицького, М. Назарука, О. Пометун, Н. Пустовіт, Л. Руденко, С. Сапожнікова висвітлюються проблеми формування відповідального ставлення молоді до навколишнього середовища [4].

Аналіз літературних джерел показує, що професійна підготовка майбутніх фахівців початкової освітньої сфери включає в себе наступні складові: набуття особистістю життєвими компетенціями, оволодіння загальнонауковими, необхідними знаннями і вміннями для успішного здійснення майбутньої професійної діяльності й опанування предметів природничого циклу.

Опанування майбутніми педагогами дисциплін природничо-наукової підготовки спрямоване на формування у них природознавчої компетентності розглядається як складова професійної компетентності. Під еколого-природничою компетентністю розуміємо інтегровану якість особистості, що проявляється у здатності здійснювати діяльність, ґрунтовану на знаннях, вміннях, навичках, цінностях і досвіді, які отримали майбутні фахівці у процесі навчання природничим дисциплінам, особистісному ставленні як до діяльності, так і до предмету діяльності.

У розробках та наукових статтях з проблем компетентнісного підходу досить часто досліджуються теоретичні аспекти цієї проблеми. Натомість, у змісті сучасних навчальних програм пріоритет надається рівню і кількості знань перед здатністю школярів застосовувати знання у певних практичних ситуаціях. Це потребує більш докладного обґрунтування як у методиці роботи педагога, так і в більш системному запровадженні через зміст освіти, закладеному у Державному стандарті початкової освіти.

У Державному стандарті початкової освіти основною метою природничої освітньої галузі є формування компетентностей в галузі природничих наук, техніки і технологій, екологічної та інших ключових компетентностей шляхом опанування знань, умінь і способів діяльності, розвитку здібностей, які забезпечують успішну взаємодію з природою, формування основи наукового світогляду і критичного мислення, становлення

відповідальної, безпечної і природоохоронної поведінки здобувачів освіти у навколишньому світі на основі усвідомлення принципів сталого розвитку [3].

Відтак, природничу підготовку майбутніх педагогів доречно розглядати як необхідну складову у формуванні їхніх професійних якостей. Крім того, гуманізація освіти, яка задекларована ключовою тенденцією парадигми сучасної початкової освіти, передбачає підняття статусу природничо-наукових навчальних предметів. Це спонукає вищу педагогічну школу до пошуку ефективних шляхів і засобів дидактично-технологічної підготовки майбутніх фахівців до викладання природничої освітньої галузі з урахуванням вітчизняного та зарубіжного творчого досвіду.

У сучасних психолого-педагогічних дослідженнях особлива увага акцентується на необхідності упровадження нових підходів до змісту природничої освіти, використанні новітніх технологій у реалізації її основних завдань [2].

Компетентнісно орієнтований підхід до стандартизації загальної освіти обумовлений певними протиріччями. Так, з одного боку вітчизняними науковцями обґрунтовано запровадження практико-орієнтованого навчання, з іншого – у шкільній практиці учителі працюють за навчальними програмами, що орієнтують освітній процес на засвоєння учнями достатньо великого обсягу знань.

Отже, метою цієї статті є аналіз компетентнісного підходу до еколого-природничої підготовки майбутніх фахівців початкової освіти у вимірах вимог сталого розвитку.

Аналіз наукових праць показав єдність думок учених у тому, що дефініція «екологічна компетентність» пов'язана зі знаннєвим і діяльнісним аспектами. Характерною рисою екологічної компетентності виступає її сутність в практичній екологоорієнтованій діяльності.

Також можна зробити висновок, що екологічна компетентність особистості може бути розглянута як важливий компонент в системі найважливіших складових еколого орієнтованої особистості – екологічної культури, екологічної свідомості, екологічної освіти, екологічного виховання, екологічної діяльності.

Відповідно до думки зарубіжних вчених екологічна культура включає: екологічний стиль життя, якому притаманні екологічно обґрунтована діяльність і поведінку; екоцентричний світогляд; глобальне мислення; ціннісне ставлення до світу природи і людини; екологічна активність, відповідальність, раціональність, ощадливість, здоровий спосіб життя.

Аналіз досліджень багатьох вчених показав, що екологічна компетентність ґрунтується на

отриманих знаннях (екологічній грамотності), екологічному спрямуванні всієї життєдіяльності особистості (екологічній вихованості), правильному сприйнятті, розумінні і оцінці стану навколишнього середовища (екологічній свідомості) і екологічно активній діяльній позиції (екологічної діяльності).

Одним з провідних завдань екологічної освіти є формування екологічної грамотності особистості, яка повинна ґрунтуватися на пізнавальній активності особистості до знань і вмінь їх використовувати у повсякденному житті і при вирішенні екологічних проблем.

З позиції компетентнісного підходу до еколого-природничої підготовки екологічна грамотність визначається здатністю вирішувати проблеми різного рівня складності, стає одним з важливих засобів формування в свідомості особистості нового напрямку в діяльності – повсякденної турботи кожного про майбутнє людства, про збереження довкілля для майбутніх поколінь.

Для формування екологічної свідомості підрастаючого покоління майбутній вчитель має бути носієм такої екологічної свідомості, заснованої на глибоких екологічних знаннях, еколого орієнтованої поведінці і діяльності.

Пріоритетним напрямком сучасного освітнього процесу ЗВО виступає процес формування екологічної компетентності майбутніх фахівців початкової освіти та створення максимально сприятливих умов для його реалізації. Умовами реалізації є: включення варіативних та інтегрованих еколого-природничих курсів в основну освітню програму вищої освіти; використання інтерактивних методів навчання і форм розвитку екологічної активності; включення в процес професійної підготовки студентів пошукових, дослідницьких і проектних методів, використання елементів самоосвіти, проблемного вивчення питань коеволюції людини і природи; участь студентів у проєктах, програмах, конкурсах і грантах в галузі екологічної освіти і раціонального природо користування; створення інфраструктури для забезпечення системи безперервної екологічної освіти в університеті.

Дійсно, фундаментальність освіти майбутнього педагога передбачає опанування природничо-наукових та професійно орієнтованих дисциплін, які надаючи базові знання, складають ядро сучасної наукової картини світу і мають принципово важливе значення для формування загального кругозору, культури мислення і наукового світогляду студентів.

Крім того, природознавча обізнаність є важливою складовою професійної компетентності майбутнього вчителя. Під природничою компетентністю,

перш за все, ми розуміємо рівень фахової здатності, що базується на освіченості майбутніх фахівців початкової освіти з базових дисциплін природничого циклу («Загальне землезнавство і краєзнавство», «Основи природознавства», «Екологія»), синтез знань яких, дозволить у подальшій професійній діяльності розвивати науковий світогляд учнів. Відтак, природнича підготовка студентів не має бути суто вузько професійною, оскільки в рамках даної посади вчитель школи першого ступеня повинен бути готовим до вирішення різних психолого-педагогічних освітніх проблем.

Аналіз освітньо-кваліфікаційних характеристик майбутніх фахівців початкової освіти дозволив виявити такі основні вимоги: розуміння сутності та соціальної значущості своєї майбутньої професії, основних проблем дисциплін, що визначають конкретну сферу їх діяльності; методична обізнаність у природничій галузі знань; психологічна готовність до зміни виду та характеру своєї професійної діяльності.

Компетентнісний підхід передбачає оволодіння майбутнім фахівцем початкової освіти системою знань і практичних умінь та навичок, спрямованої на організацію та керування процесом отримання природничих знань та формування природознавчої компетентності здобувачів початкової освіти, а відтак, важливим чинником є сформованість природознавчої компетентності у самих вчителів, яка передбачає особистісне утворення майбутнього фахівця освіти, що характеризує здатність розв'язувати доступні соціально й особистісно значущі практичні та пізнавальні проблемні задачі, пов'язані з реальними об'єктами природи у сфері відносин "людина – природа".

Основними формами та методами організації діяльності майбутніх фахівців початкової освіти під час практичної підготовки є: педагогічний тренінг (відпрацювання вмій і навичок застосування елементів педагогічних технологій у роботі з учнями), ділова професійно орієнтована гра (проекування та викладання фрагментів уроків «Я досліджую світ» на основі використання сучасних навчальних технологій), інтерактивні вправи «мозковий штурм», «коло ідей» (прийняття конкретних рішень з певної проблеми, які спонукають студентів розвивати свою уяву і творчість, уможливлують вільне висловлювання ними власних думок), робота у малих групах, колективна творча робота (розв'язання складних проблем, що потребують колективного обговорення, і використовується з метою формування умінь і навичок діалогічного спілкування, співробітництва, співтворчості).

Зміст практичної підготовки (практично-лабораторний етап, педагогічна практика) студентів до проведення уроків інтегрованого курсу

«Я досліджую світ» виражається у зовнішніх (предметних) умінях, тобто в діях студента, за якими можна спостерігати. До них належать організаторські, інформаційні, комунікативні, перцептивні, орієнтаційні вміння.

З метою визначення рівнів сформованості екологічної компетентності майбутніх вчителів – студентів 5 курсу спеціальності «Початкова освіта» факультету дошкільної та початкової освіти МНУ імені В. О. Сухомлинського проводилися дослідження з використанням діагностичних методів: анкетування, спостереження, бесіди.

Анкета

1. Як би ви охарактеризували сучасний стан екологічної підготовки майбутніх фахівців напрямку «Початкова освіта»?
2. Як ви розумієте поняття «природнича компетентність»?
3. Як ви розумієте поняття «екологічна компетентність»?
4. Які компоненти, на вашу думку, входять до складу еколого-природничої компетентності?
5. Чи вважаєте ви себе добре обізнаним в питанні екологічної підготовки як майбутніх фахівців початкової освіти?
6. Які вимоги, на ваш погляд, висуває суспільство до майбутніх фахівців спеціальності «Початкова освіта»?
7. Як Ви оцінюєте ефективність оволодіння студентами еколого-природничим матеріалом згідно з програмою екологічно спрямованих навчальних дисциплін?

Важливим етапом у процесі підготовки майбутніх фахівців початкової освіти до опанування дисциплін природничого циклу є самостійна робота. Вона проводиться з метою стимулювання і зацікавленості студентів у результатах навчання та об'єктивної оцінки знань з еколого-природничих предметів; здійснюється самоконтроль та перевірка власних знань через виконання індивідуальних завдань. Студенти самостійно складають портфоліо з навчально-методичним матеріалом до занять (легенди, загадки, прислів'я, приказки, розповіді, цікаві відомості з енциклопедій, відеопрезентації, цікава та невідома інформація щодо цифрового матеріалу про об'єкти живої і неживої природи тощо) [8].

Таким чином, ефективність підготовки майбутнього фахівців початкової освіти спрямовують такі педагогічні умови:

- накопичення теоретичних екологічних знань; набуття навичок, які допоможуть вчителю мати широкий екологічний кругозір а також великий обсяг екологічних знань, інтересів;
- формування екологічного мислення, яке допоможе правильно визначити моральні та етичні норми поведінки в природі;

- здатність до саморозвитку, самоосвіти, пізнання своєї індивідуальності, творчого потенціалу, готовності до інноваційної діяльності взагалі, в тому числі і в галузі екології;
  - виховання екологічної свідомості, щодо економного ставлення до природних ресурсів, живої природи; забезпечення гармонійного поєднання екологічного світогляду, творчості, інноваційної діяльності з метою набуття екологічної культури вчителя як духовної, інтелектуальної, емоційної і фізичної готовності до оволодіння екологічною і педагогічною культурою, дидактичною і виховною технологією;
  - формування екологічного професіоналізму вчителя, який буде достатній для творчого вирішення задач професійної діяльності рівень розвитку екокультури і самосвідомості [7].
- Найголовнішими причинами екологічної кризи є низький рівень екологічної свідомості людей, незнання та ігнорування ними і суспільством законів розвитку природи, безсистемне і споживачське ставлення до її ресурсів. Тому для вирішення екологічних проблем необхідна підготовка таких фахівців, які б змінили екологічну стратегію і тактику, були здатні проводити відповідну екологічну політику, організовуючи формування екологічної культури громадян України [1].

Список використаних джерел

1. Глуханюк В.М. Формування теоретичного рівня екологічної свідомості майбутніх учителів технологій / В. М. Глуханюк // Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Сер. : Педагогічна. – 2013. – Вип. 19. – С. 270-272.
2. Грошовенко О. П. Світоглядно-екологічний підхід до змісту природничої освіти в школі I ступеня / О. П. Грошовенко // Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка . Педагогічні науки. – 2017. – Вип. 2. – С. 96-100.
3. «Державний стандарт початкової освіти» [Електронний ресурс] / 2018.– Режим доступу до ресурсу: [http:// nus.org.ua](http://nus.org.ua).
4. Крамаренко А. Проблема формування соціоприродних цінностей майбутніх фахівців початкової освіти у контексті професійної підготовки / А. Крамаренко // Витоки педагогічної майстерності. Серія : Педагогічні науки. – 2012. – Вип. 10. – С. 157-161 .
5. Куриленко Наталія. Компетентнісний підхід як чинник формування екологічної компетентності учнів основної школи у процесі вивчення фізики // Наукові записки. Випуск 4 (II). Серія: Проблеми методики фізико-математичної і технологічної освіти. – С. 266-270.
6. Підготовка вчителів до викладання питань сталого розвитку. Навчально-методичні матеріали для викладачів вищих педагогічних навчальних закладів та системи після-дипломної педагогічної освіти: Посібник / О.І. Пометун та ін. За ред. О.І.Пометун. – К. :Педагогічна думка, 2015. – 120 с. – С. 21.
7. Саєнко Ю. О. Екологічні екскурсії в процесі підготовки майбутнього вчителя початкових класів / Ю. О. Саєнко // Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Сер. : Педагогічні науки. – 2015. – Вип. 3. – С. 284-291.
8. Черненко Г. М. Підготовка майбутніх учителів початкової школи до проведення уроків природознавства // Збірник наукових праць. Випуск 121' 2014. – С.243-250.

References

1. Hlukhaniuk V. M. Formuvannia teoretychnoho rivnia ekolohichnoi svidomosti maibutnih uchyteliv tekhnolohii / V. M. Hlukhaniuk // Zbirnyk naukovykh prats Kamianets-Podilskoho natsionalnoho universytetu im. Ivana Ohiiienka. Ser. : Pedahohichna. – 2013. – Vyp. 19. – S. 270-272.
2. Hroshovenko O. P. Svitohliadno-ekolohichniy pidkhid do zmistu pryrodnychoi osvity v shkoli I stupenia / O. P. Hroshovenko // Visnyk Zhytomyrskoho derzhavnoho universytetu imeni Ivana Franka . Pedahohichni nauky. – 2017. – Vyp. 2. – S. 96-100.
3. «Derzhavnyi standart pochatkovoї osvity» [Elektronnyi resurs] / 2018.– Rezhym dostupu do resursu: <http:// nus.org.ua>.
4. Kramarenko A. Problema formuvannia sotsiopryrodnykh tsinnosteі maibutnykh fakhivtsiv pochatkovoї osvity u konteksti profesiinoї pidhotovky / A. Kramarenko // Vytoky pedahohichnoi maisternosti. Seriiia : Pedahohichni nauky. – 2012. – Vyp. 10. – S. 157-161 .
5. Kurylenko Nataliia. Kompetentnisnyi pidkhid yak chynnyk formuvannia ekolohichnoi kompetentnosti uchniv osnovnoi shkoly u protsesi vyvchennia fizyky // Naukovi zapysky. Vypusk 4 (II). Seriiia: Problemy metodyky fizyko-matematychnoi i tekhnolohichnoi osvity. – С. 266-270.
6. Pidhotovka vchyteliv do vykladannia pytan staloho rozvytku. Navchalno-metodychni materialy dlia vykladachiv vyshchyykh pedahohichnykh navchalnykh zakladiv ta systemy pislia-dyplomnoi pedahohichnoi osvity: Posibnyk / O.I.Pometun ta in. Za red. O.I.Pometun. – K. :Pedahohichna dumka, 2015. – 120 s. – S. 21.
7. Saienko Yu. O. Ekolohichni ekskursii v protsesi pidhotovky maibutnoho vchytelia pochatkovyykh klasiv / Yu. O. Saienko // Naukovi zapysky Berdianskoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu. Ser. : Pedahohichni nauky. – 2015. – Vyp. 3. – S. 284-291.
8. Chernenko H. M. Pidhotovka maibutnykh uchyteliv pochatkovoї shkoly do provedennia urokiv pryrodoznavstva // Zbirnyk naukovykh prats. Vypusk 121' 2014. – С.243-250.

Ірина Сичко. Компетентностный подход к естественно-экологической подготовке будущих педагогов в измерениях требований устойчивого развития

В статье рассмотрены особенности эколого-естественной подготовки будущих специалистов начального образования в условиях требований стратегии устойчивого развития. Приоритетным подходом эколого-естественной подготовки определено компетентностный, что рассматривается как система эколого-естественных знаний, умений, совокупность профессиональных и личностных качеств будущего педагога, основанные на экоцентрических мировоззренческих убеждениях. Акцентируется внимание на формировании специальных компетенций, позволяющих учителю успешно решать задачи экологического воспитания и образования школьников.

Ключевые слова: компетенция, компетентность, будущий специалист начального образования, природоведческая компетентность, устойчивое развитие.

Irina Sichko. A competence approach to environmental and natural training of future teachers in the measurements of the sustainable development requirements

The process of transition to sustainable development is global and, a single country cannot go on this path, while other countries will remain within the old model of development. The characteristic feature of organizing the existence of the world community is the transition to a new strategy of its development, being an integral component of the community, among other things, the priority task for Ukraine is the formation of a new education system – education for sustainable development.

Keeping up with the world community, Ukraine has declared its orientation on a sustainable development strategy. It is obvious that the development of education for sustainable development requires new pedagogical models, a new pedagogical culture and thinking, a new pedagogical content.

Therefore, the environmental factor is one of the priorities in the comprehensive training of future primary education specialists.

From the position of a competency-based approach to environmental and natural training, environmental literacy is determined by the ability to solve problems of different levels of complexity, becoming one of the important means of forming a new direction in an individual's consciousness – everyone's everyday concern about the future of humanity, about preserving the environment for future generations.

The analysis of scientists' publications suggests that the implementation of a competent approach in the training of primary education specialists will be successful in the conditions of comprehensive provision of all components of the educational process – the goals of training, building a competently oriented content of education, appropriate development of methodological support, professional training of future specialists.

The professional training of future primary education specialists should be understood as the process of mastering a person's life competencies, general scientific, professional knowledge and skills for successful professional activity, including mastering the subjects of the natural cycle.

The mastering of the future teachers of the disciplines of natural and science training is aimed at forming in them the natural competence, which we consider as a component of professional competence. By environmental competence we mean the integrated quality of a person, which is manifested in the ability to perform activities based on knowledge, skills, values, and experience acquired by future specialists in the course of learning natural disciplines, personal attitude to the activity and subject.

Keywords: competence, competency, future specialist of primary education, environmental competence, sustainable development.